

Zable: Jeg tænker, at det ærede Udvalg med Glæde fra et Medlem udenfor Udvalget vil modtage en hjertelig Tak, fordi det er fremkommet med det Forslag, som det har stillet. Naar det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Ville) har omtalt, at Vedtagelsen af et saadant Forslag kunde drage farlige Følger efter sig, saa have vi jo nu fra den høitærede Finantsministers, Regjerings Chæfs Side hørt, at der for Dieblittet er ganske ualmindelige Forhold til Stede, og at disse Forhold efter Regjerings Chæfs Mening ikke alene ere til Stede, men ville komme til Stede i en høiere Grad, end de nu ere. Det forekommer mig wigtigt, at man ved denne Leilighed lægger alt for megen Vægt paa Staten i Modsatning til Kommunerne, at man overspringer et vist Led i det hele Samfund, og det et Led, som i Dieblittet netop skulde hjælpes. Det omtales slet ikke. Det er ikke Indvidet, det er ikke Kommunen, det er ikke Staten, men det er et vigtigt Led i den hele Samfundsbygning, det er Familien, Arnen, som i dette Dieblit trænger til en midlertidig Hjælp. Der er fremkommet adskillige Uttringer, som vise, hvorledes Tilstanden virkelig er i dette Dieblit, og jeg vil staa dem fast. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds udtalte, at Trykket af Lidens ugunstige Forhold hoiler for Dieblittet paa dem, som man tidligere kaldte de bedre Stillede. Det er rigtigt. Vil man undersøge Tilstanden i Hovedstaden, vil man faae at vide, at et meget alvorligt Tryk er ikke alene i Aar, men allerede for mere end et Aar siden begyndt at hoile haardt paa mange af dem, som tidligere saae i en stor Bedrift. Men det er jo klart, at denne Kjendsgjerning maa virke tilbage paa dem, som før levede af disse Folk i bedre Stilling, thi de kunne selvfølgelig ikke med forringede Indkomster give dem, som de før gave Brødet, det Samme at bestille som tidligere. Dette søles maasse ikke strax, men om end de ikke strax afftebige deres Arbeidere, kommer dog det Tidspunkt, hvor dette indtræder, og saa have vi den Tilstand af Krang, som den ærede Finantsminister omtalte som Noget, der vilde komme i en endnu høiere Grad, end hvad der alt er til Stede. — Jeg har nærmest begjæret Ordet, for at udtale mig om Forholdet mellem de to Forslag, der ligge for. Naar den ærede Finantsminister stiller et Forslag om at yde Indenrigsministeren Leilighed til at komme Kommunerne til Hjælp, for at de kunne udføre forskellige Arbeider, saa er det, forekommer det mig, at gaa en Omvei, og det en Omvei, som ikke egentlig fører til dem, som i dette Dieblit skulle hjælpes. Hvis man ret kjender til, hvorledes Arbeider udføres omkring i Kommunerne, hvor det udføres ved Licitation, og hvor man saa at sige veed i Forveien, hvem der skal have Arbeidet, saa forekommer det mig, at den ærede Minister ved sit Forslag ikke egentlig vil opnaa

at hjælpe dem, der skulle hjælpes. Det andet Forslag vil derimod hjælpe mere direkte, og jeg skal tillade mig her at give mine ærede Kalds-fæller et tydeligt Billede af, hvorledes der vil komme en Tilstand, hvor der virkelig maa hjælpes, og hvor man ikke kan forlange, at Kommunerne skulle hjælpe paa den Maade, hvorpaa de hidtil have hjulpet. Det blev indrømmet af den ærede Finantsminister, at Høsten har været nær ved Misvægt paa enkelte Steder, og det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds sagde, at Høsten havde været mere end slet. Hvad er Følgen deraf? Der er flere af dem i Byerne, som skulle leve af Landmændene, som nødvendig maa afftebige deres Arbeidere, fordi de ikke have Arbeide nok at give dem, og Arbeiderne klage ikke over det, fordi de indse, at, naar deres Arbeidsherre ikke har saa megen Fortjeneste som tidligere, maa han selvføl-gelig afftebige dem; de kunne ikke forlange, at han, som ikke har nogen Fortjeneste, skal søde dem i et saa ugunstigt Aar, altsaa de maa gaa ledige. Men hvad sker der nu i en Kommune? Disse Mænd kunne ikke gaa andetsteds hen og faae Arbeide, men de søge, saafremt de ere flinke og arbeidsomme Mænd, at nyies med Mindre, og de faae saa maasse noget Arbeide andetsteds; men alligevel vil denne Tilstand i dette Aar komme til at hoile som et meget haardt Tryk paa Familien og Arnen. Nu har man jo de fleste Steder „De Fattiges Kasse“, hvis Bestyrelse har den Opgave at trænge ind i Hjemmene og se, hvorledes det staar til der, for at yde den Hjælp, som skal ydes. De have i Forveien mange Steder og Meget at hjælpe paa med de Midler, der nu staa til deres Raadighed, og der kommer ikke Meget ind i denne Kasse. Men der vil selvfølkelig være mange Steder, mange Arner, hvor der maa rækkes Hjælp af denne Bestaafenhed netop nu, og derfor vil en Hjælp, ydet til „De Fattiges Kasse“ nu, de aller-fleste Steder komme i et særdeles heldigt Die-blit, uden derfor i mindste Maade at drage sørgelige Følger for Fremtiden efter sig; thi tage vi det Billede, den Kjendsgjerning, jeg omtalte, vil det jo være saa, at i det samme Dieblit der kommer en Bedring i Tilstanden, i samme Dieblit gaa disse Mænd tilbage i deres tidligere Stilling og faae deres sædvanlige Arbeide, og saa kommer Alt i Orden igjen. Det er kun en midlertidig Foranstaltning, der skal træffes, en midlertidig Hjælp, der skal ydes. — Maa jeg, inden jeg slutter, føie en Bemærkning til. Der er tidligere ved Finantslovens Behandling blevet reist det Spørgsmaal: Hvorfor forlanger Grundloven, at der skal gives en Oversigt, et Overslag over Statens Indtægter og Udgifter? Jeg opfatter det selvfølkelig saaledes, at det er, fordi den lovgivende Forsamling skal have Leilighed til at faae et Overblik over den hele finantsielle Tilstand; men den hele finantsielle Tilstand i Statskassen hoiler paa den øvrige finantsielle Tilstand i Riget, og man kan ikke absolut